

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archieșcesane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Drepturile noastre de întrunire.

II.

(*) La întrebarea, dacă există ore la noi legi privitoare la drepturile noastre de întrunire, trebuie să ne dăm durerosul răspuns, că nu există.

Cei chemați nu vor să normeze și acorde pe seama popoarelor astfel de drepturi, cari la totă întâmplarea ar primejdiu ideea de stat maghiar, însă ar contribui la întărirea launtrică a popoarelor singurate din stat.

Drepturile noastre de întrunire sunt puse direct la discrețiunea guvernului, în special ministrul de interne își are rezervată puterea discrețională.

Două sunt ordinațiunile ministeriale, cari singure pot fi privite ca puncte de orientare la drepturile noastre de întrunire, ordinul nr. 216 din 1848 și ordinul nr. 128 din 1868. Acest din urmă este mai mult o completare a celui dintâiu, completare făcută de Tisza Kálmán.

Cumcă astfel este, ne-o spune însuși Tisza Kálmán, în o vorbire a sa, ținută în calitate de ministru al interne, în ședința dietei din 29 Martiu 1878.

„Baza drepturilor de întrunire este dl Tisza — o formăză o ordinațiune ministerială, dată în 1848 în Aprile, cu ocaziunea mai multor casuri singulare ivite în țară, care ordinațiune s'a aplicat pe urmă pretutindena și s'a ținut în vigoare de guvern și dela 1867 încôce.”

Acest ordin, dat poporului din Ungaria, în înțeles propriu, în forma de proclamațiune din partea bărbatilor de stat de atunci: Deák, Eötvös etc., în resumat este următorul:

„Nime nu poate convoca o adunare de popor, dacă timpul, locul și scopul lămurit nu-l va anunța în decurs de 24 ore președintelui forului judecătoresc din loc; și dacă cineva fără această prealabilă anunțare totuși ar conchema vre-o conferență, acesta să se oprască, ăr convocatorii să se pedepsescă.”

Din acest ordin, ținut în termini atât de echivoci, precum și din al doilea de care am făcut amintire, rezultă, că:

1. Pentru ori-care scop, ce nu jignesce legea, sau vre-o ordinațiune întregitoare de lege, întrunirile publice sunt îngăduite.

2. Se cere, ca aceste întruniri să fie anunțate 24 ore înainte la oficiul pretorial pentru sate, ăr pentru orașe la primarul orașului.

3. Anunțarea se face cu graiu viu sau în scris, ăr răspunsul nu e de lipsă a-l aștepta, căci anunțarea sau se ia spre știință, sau nu.

4. Unele foruri își rezervă dreptul de a cere și programul agendelor pentru cari întrunirile se convocă.

5. În contra opririi întrunirilor se poate apela la ministrul de interne.

6. Forul politic își trimite un reprezentant, care controlează mersul discuțiunilor și are voia de-a interveni, însă nu imediat, ci prin graiul conducătorilor sau a arangerilor întrunirii.

Reiese cu evidență palpabilă principiul urmat în afacerea întrunirilor: *mână liberă, putere absolută, cuvânt hotărâtor — ministrului de interne.*

Intrunirile, despre care am vorbit în țesă generală și la cari și dișele ordinațiuni se rapoartă, sunt *întruniri populare*. Trebuie însă să distingem între aceste și între întrunirile noastre cu caracter curat național, numite *adunări naționale*, sau conferențe naționale.

În adunările populare au intrare tot felul de elemente. Adunări populare sunt bunăoară ale muncitorilor, ale socialiștilor și cele puse la cale pentru a înscena vre o manifestațiune sau vre o demonstrațiune. Adunările populare se țin pentru trebuințele incidentale, ele n'au sistem, organizațiune și programe permanente de acțiune.

Adunările noastre însă au fost curat naționale, și și-au începutul pe Câmpul-libertății, unde miile de români au alergat din toate unghiurile țării, reprezentând întregul românesc. Între decisele acestei falnice, următoarea dispozițiune, expresia voinei unei națiuni întregi:

„Să se țină o adunare de totă națiunea pe fie-care an, spre a se consulta despre interesele naționale ce le va cere timpul.”

Deși nu în fiește-care an, totuși, în conformitate cu această amintită hotărâre s'au ținut adunări naționale la Blaj, Alba-Iulia, Mercurea, Sibiu... și toate aceste n'au fost alt ceva, decât „consultări asupra intereselor naționale”, și precum adunarea din anul desrobirei noastre a cerut și intenționat „reședirea națiunii române în vechile ei drepturi și libertatea individuală și națională”, astfel au urmat a cere și intenționa și adunările ulterioare.

Organisându-se națiunea noastră în „partid național”, ea a dezvoltat o activitate politică pe base parlamentare constituționale decenii deiarând, adunându-se din period în period, pentru a discuta în conferențe publice chestiile ei de vitalitate.

Acest fel de viață națională-politică era, ce-i drept, expusă la desșicane din partea adversarilor ei, însă încercări de împedecare totodată nu s'au făcut.

Dintre conferințele naționale, cea din 1872, a prevădut, că aceste șicane, repeșite, osă devină primejdioase organizațiunii, și au ținut de necesar a-și formula și în chestiunea aceasta un gravamen. Acest gravamen, cuprins în punctul al 51-lea din memoriul amintitei conferențe, este următorul:

„Dacă legislațiunea însăși trebuie să constate în legea sa 44 din 1868 existența faptică a mai multor naționalități în Ungaria, apoi trebuie ca să recunoască și individualitatea lor și libertatea de a se manifesta în stat ca atare... Atare drept îl poate manifesta numai naționalitatea maghiară, care se unifică pe sine, ca națiune politică a Ungariei; apoi națiunea sășescă din Ardeal, care se înfățișază înaintea statului ca națiune politică, atât prin universitatea națiunii saxonice, cât și prin șeful ei, care este comitele națiunii sășeci.

Cum-că atare manifesta a Românilor prin o asociațiune într-o universitate națională cu șeful lor național în frunte, nu poate nici decât prejudeca unității și întregității statului ungar, am comprobât destul de evident,

de-aceea mai adaugem numai atâta, că acesta ar fi tocmă în folosul statului ungar, care prin aceea ar câștiga un organ formal de comunicațiune și înțelegere directă cu Românii, cari în isolațiunea topografică, etnografică, ce constrînge națiunea română ca și pe cea maghiară la reciprocă spriginire, nu poate fi de interes secundar pentru statul Ungariei...”

Acest gravamen al nostru, în care se pune în prospect o perfecționare a organizațiunii noastre în o „asociațiune națională”, care se devină „organ de comunicațiune” între Români și guvern, — în conferențele următoare n'a mai fost accentuat cu atâta aplomb, ba nu s'a mai stăruit de loc asupra lui. Guvernul însă nu l'a băgat în seamă, ca și toate celelalte gravamine expuse în memoriile noastre.

Cu toate acestea însă partidul național a funcționat între împrejurări destul de normale, adunările și le-a ținut, și astfel aceste adunări, s'au ridicat la valoare de drept, care, deși neînscris în lege, era un drept constituțional.

Etă ce a diș la anul 1868 în chestia astorfel de adunări, ministrul de interne de atunci, baronul Wenckheim Béla:

„Precum un drept, întărit prin continuă exercitare și astfel legat de susține, acesta și trebuie să se susțină. Între multe altele aparține aci și dreptul de întrunire, care nu e prin lege satorit, dar este o urmare naturală a ideii de constituțiune și a libertății individuale, asigurate prin lege.”

Insuși Tisza Kálmán, marele strivitor al drepturilor naționalităților, s'a exprimat atunci astfel. „Un drept, care deși nu e prevădut în lege, dar prin exercitare de cătră o națiune e sfințit: **nu poate forma obiectul ordinațiunilor guvernului.**”

Er Mocșáry apăra acest fel de întruniri în chipul acesta:

„Dreptul de întrunire se baséază pe împregiurarea, că fie-care cetățen are dreptul de a-și manifesta liber gândirile, atât prin pressă, cât și prin vorbire liberă; acest drept este o directă urmare a libertății individuale.”

Cu toate acestea au urmat acele două cunoscute cazuri din 1894 ale lui Hieronymi, prin cari *adunările naționale sunt oprite, ăr partidul național disolvat.*

„Drepturile individuale”, „drepturile constituționale” — „drepturile sfințite prin exercitare” — cum le-au numit amintii bărbai de stat, drepturile noastre de întrunire națională ne-au fost strivite prin vre-o câte-va trăsături de penă din partea unui Hieronymi! Și pentru ca ironia să fie și mai tare simțită din parte-ne, ministrul ne învita să ne organizăm cu statute. Se face a nesocoti ordinul ministerial Nr. 1508 din 1875, care exclude cu totul posibilitatea înființării unei reuțiuni politice de naționalitate, se face a nu cunoște § 25 din legea de naționalități din 1868, unde se acordă naționalităților dreptul de reuțiuni culturale, ăr nu de reuțiuni politice.

Dela cazurile amintite încôce, conferențe naționale nu sau ținut. Organizațiunea politică ne este desființată. Poporul nostru reprezentanți legali nu mai are. Dovadă e și faptul, că cei ce

astădi din lux său din pietate față de trecut se numesc „comitet național”, n'au cutezat a convoca adunare națională în preajma alegerilor, reducându-le la valoare de întruniri populare. Cumcă astfel este, se vede și din faptul, că toți aceia, cari convocă întruniri naționale, vin pedepsiți conform dispozițiilor din ordinele ministeriale privitoare la întrunirile populare. Și această mistificare de noțiuni politice, făcută de guvern cu o rafinată iscusință și cu o îndrăsnelă provocătoare, este ceea-ce a tăiat atât de adund în viața noastră națională.

Importanța cazurilor lui Hieronymi culminează în împrejurarea, că ele ne-au confiscat drepturile noastre de întrunire națională, reducându-le la valoare de întruniri populare. Cumcă astfel este, se vede și din faptul, că toți aceia, cari convocă întruniri naționale, vin pedepsiți conform dispozițiilor din ordinele ministeriale privitoare la întrunirile populare. Și această mistificare de noțiuni politice, făcută de guvern cu o rafinată iscusință și cu o îndrăsnelă provocătoare, este ceea-ce a tăiat atât de adund în viața noastră națională.

Cum stăm deci cu drepturile noastre de întrunire?

1. Drepturile noastre de întrunire națională în scopul unei organizate vieți politice, deși drepturi constituționale, ne sunt luate.

2. Drepturile de întruniri populare sunt puse la discrețiunea ministrului de interne, ceea-ce însemnă, că pentru noi sunt, si vor fi aplicate în mod es-

Vom vedé, ce consecuențe avem să ne tragem.

Dragoste motivată față de românii uniți. Guvernul stă de vorbă cu frații uniți. Prin foile guvernamentale le dă să înțelegă, ce procedură va observa față de ei în afacerea autonomiei. „Pester Lloyd” se ocupă la loc de frunte în n-rul său din 2 August n. cu hotărârea episcopilor greco-catolici de a se abține dela participarea la congresul general al catolicilor.

Numita foie arată, că atitudinea actuală a uniților nu este nouă, de-orece, tot asemenea hotărâri au luat și la anul 1870, când însă episcopul Olteanu totuși a participat la congres, desavuând pe ceilalți episcopi uniți.

Episcopii greco-catolici se feresc de ritul latin — dice „P. L.” — „însă riturile, liturgia, limba bisericească, disciplina și alte chestiuni, ce se refer la caracterul ritului, zac cu desăvârșire afară de cadrele autonomiei”. Deci îi învita a participa la congres și a-și da acolo expresie singuraticelor dorințe.

După acesta continuă foarte explicit astfel:

„În stărșit, fie incredințați (episcopii gr.-cat.), că protestul lor de acum va rămâne întocmai astfel fără nici un rezultat, precum a rămas și cel făcut aprôpe cu 30 ani înainte de asta. Congresul va organiza și fără dênșii o autonomie pentru într-o biserică catolică din Ungaria și va avé în vedere natural numai interesele generale. Și pentru acesta românii greco-catolici numai mulțumitori au să fie congresului. Căci ar fi o grea lovitură pentru dênșii, dacă congresul ar estinde autonomia numai asupra celor catolici, cari vor fi reprezentați atunci, ăr pe românii greco-catolici i-ar lăsa în voia sorții lor bine-meritate.”

Aici le pune în vedere uniților faptul, că la acel congres au să fie tranșate și o mulțime de chestiuni materiale, precum congrua și chestiuni școlare, a căror rezolvire

reclamă multe părale. Romano-catolicilor le-ar conveni să rezolve aceste chestiuni fără privire la catolicii români de rit grecesc, dar greco-catolicilor la nici o întreprindere nu le-o fi pe plac felul acesta de rezolvire.

„Deci poftescă românii greco-catolici” — încheie „P. L.” — și cumpăneze în mod mai matur chestiunea și se vor convinge, că atitudinea lor este în defavorul lor și că este mai consult a pune și pe acest teren la cale uniunea mult dorită, decât a se lupta de tot isolați cu multe greutăți materiale și culturale.”

Ei, și acum ce mai dăc onorabili del „Unirea” la alternativele noastre: *său una său alta?* Vorba lui „P. L.”: meditați serios!

Revista politică.

Din parlamentul magiar. În ședința dela 2 August a. e. n. a fost primit în general proiectul de lege despre darea după *zachar* și s'a trecut la desbaterea aceluia în special.

Din Austria. Situațiunea în Austria se încurcă foarte mult. Lupta pentru limbă și dreptul public între Nemți și Cehi, se continuă cu vehemență. Nemții nu voesc a lăsa puterea din mână și a da drepturi naționale și politice și celorlalte naționalități, ăr naționalităților negermene, cu deosebire cehii și polonii, le pretind cu insistență. Țin adunări de protestare și se pregătesc a înainta și un Memorand contelui Badeni în care vor înșira toate nedreptățile suferite dela Nemți.

În Viena a apărut o broșură anonimă, în care autorul încercă a arăta calea cea mai bună pentru rezolvarea chestiei naționalităților în Austria. După autorul acestei broșuri, chestia acesta se va pute rezolva numai așa, dacă pentru fie-care ținut se va decreta ca limbă oficială în toate oficiile publice, limba acelei naționalități, care constituie majoritatea populațiunei. Fie-care naționalitate se-și aibă câte un parlament cultural propriu al seu, ăr în fruntea tuturor acestora se stea un parlament central, în care celelalte parlamente se fie reprezentate prin delegați etc. Planul întreg

Badeni prevede, și cu drept cuvânt, mari greutăți la rezolvarea acestei chestiuni, dar speră, că totuși îi va succeda a o deslega prin bărbați fruntași a i diferitelor partide, cari până acum n'au intrat în acțiune în această chestiune.

Precum se vede, ora parlamentarismului după sistemul de acum, a trecut, și probabil nu se va mai reîntorcede.

Congresul sârbesc. Țiarul „Kölnische Zeitung” primesce din Budapesta o telegramă, că Monarchul n'a primit proiectul ministrului președinte br. Bánffy de a disolva congresul, ci și-a rezervat să hotărască însuși în cauză. Comisarul regesc br. Nicolici a fost chemat la Ischl să raporteze în persoană Maiestății Sale despre starea lucrului.

Din incidentul acestei telegrame „Magyarország” scrie un prim-articol în care dăce, că br. Bánffy și aci a aplicat forța, dar fără de a avé putere spre a o și validată și astfel a compromis numai autoritatea statului magiar.

Din Germania. Din Petersburg, se scrie Țiarului „Berliner Tageblatt”, că principele Hohenlohe, cancelarul imperial al Germaniei și-ar fi dat abdicarea dela postul seu, dar împăratul nu i-a primit-o, fiind-că voesc, ca Hohenlohe să-l însoțească la curtea rusă. De următorii alui Hohenlohe ar fi designat Bülow. Dar prin acesta tot nu se crede, că Impăratul Wilhelm s'ar fi împecat cu Bismarck, și că Herbert Bismarck ar mai ocupa când-va oficii diplomatice.

Din Grecia. Țiarului „Budapesti Hir-lap” i-se telegrafăză din Viena, că regele George al Greciei sub presiunea guvernului seu ar fi intervenit la curțile europene, ca să abstea dela supunerea controlării finanțelor Greciei la vre-o comisiune internațională, căci atacată fiind prin acesta autonomia, independența țării, n'ar mai putea rămâne pe tronul Greciei. Declarațiunea acesta a regelui Greciei a adus în mare confușiune pe diplomați, căci executându-se, le-ar face mari greutăți la evacuarea Tesaliei din partea Turcilor.

Din Bulgaria. Intre macedonenii din Bulgaria de un timp încôce domnesce mare nemulțămire din cauza neactivității comitetului macedonesn secret. Se astepta dela aceasta agitarea populațiunei la răscolă pentru eluptarea independenței Macedoniei de sub suveranitatea turcescă, dar n'a făcut-o. Precum se pretinde a se sci, se fac pregătiri pentru alegerea altui comitet, care să lucteze mai cu insistență pentru realizarea acestui scop.

În Sofia, precum și în presa Europei întregi, a făcut mare senzație un răspuns provocător la adresa Austro-Ungariei, dat de ministrul president Stoilov unui jurnalist, în atacarea Boiceff-Simon Anna. Stoilov a protestat în contra procedurii Austriei de a trage chestiunea amintită pe teren politic.

Din Sârbia. Ținuta Sârbiei față de Bulgaria și Țurcia devine foarte suspicioasă prin înarmările, ce le efectuează la hotarele acestora. Turcia, în vederea turburărilor, ce se pot întâmpla din cauza întregirii scaunului metropolitan dela Ueskueb, a luat dispozițiuni pentru asigurare contra sârbilor. Bulgaria încă n'a luat nici o dispozițiune.

Programe școlare.

(Urmare).

Starea disciplinei.

Casuri de transgresiune mai gravă, ca să fie reclamată și ingerința autorității superioare bisericești, în acest an școlar n'au obvenit, și și în ce privește competența cor-

pului profesoral, numai în 4 casuri de transgresiune s'a ivit necesitatea de a se aplica pedepse mai grave, și altele tractate în sfera activității Direcțiunei, se pôte susține, că starea disciplinară a fost mulțămitoare.

Starea morală.

Datorințelor creștinesci au satisfăcut elevii prin cercetarea bisericei în zilele de preste săptămână la utrenie și vecernie, în Dumineci și sârbători și la liturgie, ăr în Paresimi elevii din cursurile III teologie și pedagogie și la liturgia înainte sântită, totdeauna sub conducerea spiritualului seminarial și sub inspecțiunea profesorilor.

În posturile Nascerei și Învierii Domnului toți elevii au fost mărturisii și împărțiiți cu ss. Taine prin spiritualul seminarial.

Starea sanitară.

Profesorii seminariali și în decursul acestui an școlar toți s'au bucurat de deplină sănătate, și astfel cursul normal al instrucțiunei n'a suferit nici o scădere.

Starea sanitară a elevilor încă a fost pe deplin satisfăcătoare, pentru-că puținele casuri de morb ce s'au ivit au fost numai de natură ușoară și trecătoare.

În special cu multă plăcere se constată, că institutul și în acest an a fost scutit de ori-ce bolă epidemică, și nu s'a întâmplat nici un cas de morțe.

Conferențe profesionale

s'au ținut în acest an școlar 18, dintre cari 9 ordinare, ținute toate la timpul prescriis prin regulamentul seminarial, ăr cele 9 extraordinare au fost convocate și ținute din cas în cas, pentru rezolvirea agendelor de natură mai presantă, ca cursul afacerilor să fie deplin normal, ceea-ce a și fost, și la încheierea anului școlar n'a rămas nici un act nerelut.

Festivități.

1. În 12 Septembrie inaugurarea festivă a anului școlar 1896/7.

2. La 15 Septembrie, ziua amintirii Stului mare mucenic Nichita Romanul, patronul institutului.

3. La 22 Septembrie (4 Octobrie) ziua onomastică a Maiestății Sale Împăratului-rege Francisc Iosif I.

4. În 27 novembre sera, societatea de lectură „Andrei Șaguna”, întru amintirea memoriei fericitului arhiepiscop și metropolit „Andrei”, patronul societății, a arangiat și în acest an școlar o ședință publică cu cuvânt ocașional, declamațiuni, disertațiuni și cântări ocașionale.

La acesta ședință publică a asistat corpul profesoral și un public ales din inteligența din loc și jur.

5. Ca în tot anul, dela repausarea fericitului arhiepiscop și metropolit Andrei br. de Șaguna, în 16 Iunie, ziua morții, s'a ținut părăstas în biserică, la care a luat parte corpul profesoral și elevii seminariali în corpore, ăr pe mormântul, ce se află în comuna Reșinari, elevii institutului prin o deputațiune, în semn de pietate și venerațiune, au depus o cunună.

6. În 29 Iunie, încheierea festivă a anului școlar.

După terminarea examenelor, la 28 Iunie, cu întevnirea susnumiților domni comisari consistoriali s'a satorit clasificățiunea elevilor din singuraticile studii, avându-se în vedere atât prestațiunile de preste an, cât și răspunsurile dela examen, constatându-se din partea domnilor comisari un progres preste tot mulțămitoriu.

La 29 Iunie, după serviciul divin împreunat cu rugăciunea de mulțămită, întrunindu-se corpul profesoral în frunte cu comisarii consistoriali, precum și elevii, în sala cea mare a institutului, după rostirea unei cuvântări ocașionale din partea directorului, s'a cetit clasificățiunea, și cu acesta s'a încheiat anul școlar 1896/7.

(Va urma).

Din România.

†) **Doftorul Kremnitz** unul din medici curanți ai prințului moștenitor român a reposat pe neașteptate în Sinaia în urma unei paralisis de inimă.

— **Monument în Dobrogea.** Cetățenii Dobrogei au luat hotărîrrea de a ridica în Tulcea un monument, care să comemoreze anexarea Dobrogei la România. Monumentul va fi de marmură. Un obelisc așezat pe un postament de 7 metri înălțime și 4 metri lățime. La colțurile de față ale postamentului vor fi postați doi ostași luptători: un dorobanș și un vânător cu arma la picior; pe cealaltă parte doi corniști cu fața spre interior, chiamă țera la stăpânirea Mării. Obeliscul va avea o înălțime de 20 metri și pe el va fi placat în bronz chipul Marelui căpitan. Pe vârful obeliscului stă vulturul român, cu crucea în cioc și cu aripile-i întinse preste țară.

Noutăți.

Maiestatea Sa Monarchul pentru inundați. Ploile torențiale au băntuit anul acesta pretutindenea. Inundațiile aprôpe în toate țările au făcut enorme stricăciuni, devastând ținuturi întregi, din care pricină locuitorii, cu deosebire economii în mare număr au ajuns la sapă de lemn. În Austria încă au produs pagube enorme desele inundații. În ajutorul celor nenorociți a venit Mai. Sa, dăruid din cassa sa privată pentru inundații din Boemia 30,000 fl., ăr pentru cei din Ischl 1000 fl.

Părechea regală română la reîntorcere dela băile din Ragaz va călători la Belgrad, unde va fi ôspe la regelui Alexandru, în decursul unei zile.

Sosirea lui Ferdinand la Sinaia. Miercuri, 23 Iuliu, a sosit în țară principele Ferdinand al Bulgariei.

A. S. R. a fost primit la Predeal de dl ministru de rășboiu, de dl ministru al

FOIȚA.

O călătorie

cu un

apărătoriu de drept.

Portret de Mark Twain.

(Urmare).

Peste câte-va minute s'a reîntors portariul cu hamalul respectiv, pe care l'a înfruntat înaintea noastră, la ce respectivul nu a întârziat a cere scusă dela bătrânul domn...

După ce ne-am suit pe tren, mi-a dăș maiorul:

— Veți domnule, ce am făcut, nu am făcut din antipatie personală său din dor de rășbunare, pentru-că pe mine nu m'a ofensat nime, fără curat numai pentru interesul public. Cei mai mulți călători, numai din comoditate sufer purtarea necurtenetă, ba chiar și grobianitatea oficialilor dela tren. Ca nu cumva satisfacția se fie împreunată cu ostenele său cu călătorii nouă, călătorii bucuroși o întrelasă, ba chiar se ascunde, dacă li-s'a întâmplat vre-o ofensă.

Spre norocul publicului se mai află unul care pășese energic și pentru alții și mai retăză côrnelor acestor funcționari.

— Dar, — dacă mi permisă o întrebare — aveți într'adever o rudenie în consiliul direcțional al societății trenurilor?

— În tot soiul de consilii direcționale, cari există, dacă ast-fel pretinde binele public.

— Da, ai o înrudire foarte mare, murmurai printre dinți.

În decursul călătoriei am mai avut o aventură. Intre Hartford și Springfield, un băiat chelar s'a suit într'un cupeu aducând pe o tavă deosebite recoritoare. Băiatul își imbia beuturile cu un așa zel, încât deodată s'a resturnat un poc al de bere pe tavă și s'a vârsat pe capul unui domn, care ședea comod pe scaun. Domnul cel ud a început a înfrunta aspru pe acel băiat, la ce l'au ajutat și cei doi domni de lângă el, cari, se vede, îi erau soții. În zadar a cerut băiatul scuse, în zadar s'a jurat, că el nu i de vină, ci conducătorii, care a șgduit fără veste trenul, alăturând cupele nouă. Cei trei domni cu atât au făcut șgomot mai mare. La șgomotul cel mare a venit și conducătorul, și aflând cauza șgomotului, a tras pe băiat de ureche. Dar cei trei domni nu s'au

îndestulit cu atâta, ci au declarat, că îndată ce sosese în Boston, vor denunța pe băiat la direcțiune, ca să-l dimită din serviciu. Infuriații călători, se vedeu a fi comercianți distinși, și fiind foarte aprinși, se puté presu-pune despre ei, că vor fi în stare, a-și realisa amenințările. Băiatul era mai mult mort, decât viu. Maiorul a pășit între ei ca împăciuitor. S'a încercat a desfătuși pe comercianți, ca să nu nenorocescă pe bietul băiat pentru o neatențiune. Vădând, că astfel nu ajunge la rezultat, a pășit ărăși cu îndatînata-i diplomație.

— Credeți-mi — dăse — dacă domnii serios voesc să denunțeze pe băiat, spre acest scop vă stau la dispoziție, căci mă duc eu pe la direcțiune.

Atunci a dăș unul dintre cei trei domni:

— Dăra cunosceti personal pe domnul Bliss.

— Unchiul meu — observă cu modestie maiorul.

Acăsta a avut efect. Cei trei domni, cari s'au fost mai domolit puțin, au decis, ca ei să nu și piardă timpul cu mersul la direcțiune, dacă mult onoratul soț de călătorie — maiorul — ar fi așa de bun, ca să facă acest serviciu, ce nici nu cauzează ôre-

care osteneală deosebită fiindu-i directorul unchiu.

Nu-i de lipsă pôte a nota, că dl Bliss, directorul, era chiar așa de puțin unchiu maiurului, ca și d-văstră. A doua zi ne am reîntors din Boston în New-York și nu ni s'a întâmplat nimic, posibil, pentru-că am călătorit cu trenul de noapte și în tot decursul călătoriei am durmit.

În Chicago am zăcut bolnav în pat și așa nu am vădut absolut nimica din exposițiune, pentru-că, îndată ce 'mi a fost conces să părășesc chilia, a trebuit să mă reîntorc acasă. În spre ziua călătoriei, maiorul a închiriat un cupeu-salon, ca să pot călători, cât se pôte de comod. Când am mers a doua zi la stațiune, ni-s'a făcut cunoscut — cu cea mai mare părere de rău — că cupeul-salon rezervat pentru noi din eróre a fost alăturat la trenul, care a plecat cu trei ôre mai înainte spre New York. Conducătorii a mai adaus, că spre despăgubire ne pune la dispoziție un cupeu separat. Maiorul atunci a declarat, că el nu călătorește în alt cupeu, fără în cupeu-salon, deôrece cupeu-salon a abonat și mai bine așteptă până vor afla unde va unul.

(Va urma.)

lucrărilor publice, de dl general Băicoianu, de dl comandant al corpului 3 de armată și de dl comandant al regimentului Prahova. Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul Prahova cu drapel și muzică.

La gara Sincia, garda de onoare a fost compusă din un escadron al reg. 4 de roșiori, cu drapel și muzică.

La Castel, onorurile s'au dat de o companie din batalionul 2 de vânători, cu drapel și muzică.

Principele Ferdinand al Bulgariei va pleca din țară Vineri, prin Giurgiu.

* * *

La inangurarea monumentului lui Petőfi, după-cum spun toile ungurești, au luat parte mulțime de sasi, cei mai mulți dintre ei impodobiti cu tricolar național unguresc. Decorul festivității a fost însă mulțimea de senci conduși la Sighișoara de Ugron Gabor. Numărul lor îl pun patrioticile la 7000 de capete, cari n'au fost înecartirați ci au poposit afară de oraș pe livezi.

Din Brașov au trimis câți-va sasi comitetului pentru arangierea festivității, următoarea clasică telegramă: „O societate săsescă bine dispusă și permite a lua parte în spirit la marea sărbătoare a marelui poet și a striga un împărat să trăiească Petőfi! Onoare amintirei lui! Iános Ignác, Alois Albrich Lehrer, Gert Kraus, Franz Székelyi, Fritz Heller, Stefan Frank, Iohann Reiner, Karl Sahren, Karl Semder, Adolf Däubel“. Trist symptom!

* * *

O adunare poporală s'a ținut Duminică în Teschen, la care au luat parte 10.000 de oameni de prin Silezia, Galiția, Boemia. Orașul a fost decorat cu stindarde negre-galbine și roșii-albe. Adunarea s'a ținut sub cerul liber pe Graben-platz. Pe tribuna înpodobită cu flori a fost așezat bustul împăratului. Primul orator a vorbit pentru *egala îndreptățire a limbilor* la oficiu, tribunale. S'au primit două concluse, în sensul cărora guvernul e recercat, să facă dispoziții, ca în oficiu să se întrebuințeze limba polonă, și să dea drept de publicitate gimnasului polon din Teschen.

* * *

Un proces faimos. La tribunalul din Filippopol (Bulgaria) s'a terminat în 28 a lunii trecute n. un proces criminal faimos. Ca acușai au figurat căpitanul Boiceff și câți va soți criminali ai săi. Căpitanul Boiceff a făcut cunoștință în Sofia la a. 1894 cu o cântăreță de cafe-chantante, de origine din Ungaria, cu numele Simon Anna. Boiceff cu cântăreța au continuat relații de dragoste, cari și-au avut urmările lor naturale. Până în 1896 au trăit împreună, când mai bine, când mai rău. Pe la sfârșitul anului trecut, observând Boiceff, că amantă-sa va fi din nou mamă, a părăsit-o. Simon Anna a trăit apoi anul acesta trei luni de zile prin Filippopol cu un frate al lui Boiceff. După trei luni erăși a venit la Sofia, și a căutat pe Boiceff la Curte, dar nu l'a găsit acolo, er' dela Curte a fost alungată. În decursul timpului Boiceff s'a logodit cu o fată avută, pentru a scăpa de multe datorii. Simon Anna vădându-se astfel necinstită și părăsită, a făcut scandal teribil la Curte și pe stradă. Prin April căpitanul reintors la Sofia, auzind despre cele întâmplate, s'a hotărât să pună capăt fetei. S'a întovăreșit cu câți-va pretini și căutând un loc adânc în riul Maritza, au hotărât să o arunce acolo. Pentru executarea diavolescului său plan, căpitanul a tocmnit pe un polițist, care în 29 April noaptea a luat fata dela hotel și a dus-o în o trăsura până la podul peste Maritza, unde s'au urcat în trăsura și căpitanul cu tovarășul său Novelic, șef de poliție. Au mai dus-o în trăsura cât-va timp, apoi au îmbătat-o cu niște leacuri narcotice, și erăși s'au întors la pod, de unde apoi au aruncat-o în adâncime. Fapta s'a descoperit și căpitanul cu criminalii săi tovarăși au fost țirți înaintea tribunalului. Criminalii au amestecat și Curtea în afacerea foimosă. Tribunalul a condamnat pe Boiceff și criminalii săi soți la pușcărie pe viață.

* * *

Inundații în Austria. În Viena situația în urma creșterii continue a Dunării, e amenințătoare. Locuitorii de pe malul râului au fost făcuți atenți de poliție, să aibă grija de siguranța proprie. Morile au ajuns toate sub apă. Calea ferată Francisc Josif dease-

menea stă sub apă. — Orașul Ischl e inundat pretutindenea, numai castelul imperial stă afară din apă. Grădina castelului a fost pusă la dispoziția oșpeților dela băile de acolo, unde Mai. Sa împărțesa primesce daruri pe sēma nenoroceților. — În Trautenu primăjdia e mare. În cercul Markendorf apa a mănăta cassa primăriei cercuale, cu 150.000 fl. bani orfanali. 20 de persoane au fost mănate de apă. — În Gastein plouă de 8 zile. Apele sunt atât de mari, încât ori-ce comunicație e cu neputință. — În Budweis în mahalale apa a ajuns la o înălțime de 1 metru pe strade.

* * *

Adunare de socialiști s'a ținut în 1. August n. la Sopron, într'un hotel de acolo, participând vre-o 800 de inși din clasa muncitorilor și industriașilor, între ei multe femei. Oratorii au dat expresie pretensiei lor la sufragiu universal și estinderea lui și asupra femeilor.

* * *

Dunărea amenință cu exundare. La Pojon adâncimea apei alaltăeri a fost de 620 cm. Orașul e amenințat, decă apa va eși din alvie. Apa din canalul principal e scosă cu pompe. Livezile din apropierea orașului sunt inundate. Pagubele în sēlbătăcime și în produse economice sunt mari. Locuitorii sunt îngroziți. — La Budapesta încă a crescut atât de mult apa, că a fost necesar să se mute transporturile pe locurile cele mai înalte dela porturi. Între Passau și Viena Dunărea atât e de înaltă, cum numai iarna s'a pomenit. În ținutul dela Passau în mai multe locuri s'au întâmplat exundări. Pagubele sunt mari.

* * *

Apunerea unei națiuni. Nu demult s'a publicat o statistică despre mișcarea populației în Franța, Germania și Rusia și s'a constatat, că în decurs de 25 de ani populațiunea Germaniei și a Rusiei a crescut cu 25%, er' a Franței abia cu 8%. Au fost ani, când în Franța numărul morților a întrecut pe cel al nou născuților și chiar și la creșterea populației cu cele 8% au contribuit foarte mult imigrările din alte țări. Din punct de vedere financiar pōte fi în favorul Franței această creștere încetă a populației, dar devine periculoasă îndată ce se privesc din punct de vedere de apărare cu forța față de alte state.

Corespondență particulară

a „Telegrafului Român“.

De pe Hărtibaciu, 15 Iuliu, 1897

Prea Onorate Domnule Redactor:

În aceste timpuri grele, în care trăim numai vesti triste Vă putem împărtăși din părțile noastre.

Abia o di, două, e timp frumos, și erăși continuă ploii grele. Hărtibaciu a enundat și noroit în mai multe rânduri ținutul întreg făcând mari pagube, așa încât economii sunt foarte îngrijați, că deoparte cucuruzele și grânele din cauza ploilor sunt de tot slabe — de altă parte, noroindu-se pe văi și pe întreg șesul hărtibaciului ierburile, nu vor ave cu ce se nutrescă vitele preste ernă.

Numai credința în D-șeu mai dă speranță bietului popor român apăsă de atâtea sarcini grele — că nu'l va părăsi D-șeu până în sfârșit.

O faptă îmbucurătoare totuși Vă împărtășim și din părțile aceste. Poporul nostru ține strâns la legea sa, se interesează de factorii cei mainsemați, de biserică și școlă, acolo, unde are în frunte preoți demni, cari nu consideră preoția ca meserie, ci ca chemare dumnezească și merge înainte ca păstoriu bun, și oile merg după dēnsul, că sciu glasul lui.

Un exemplu în felul acesta ne dă comuna Coveș, tractul Agnitei. Poporul din comuna acesta mic la număr, dar tare în credință, a dat dovadă că numai voie și buna înțelegere se fie, cu puteri împreunate se pot face multe lucruri bune.

În comuna acesta înainte cu 4 ani s'a strămutat dela Chirper preotul George Borza. Aci a aflat biserică ruinată de tot. Edificiu de școlă nu avea comuna. Visteria biserice golă. S'a pus în fruntea poporului noul preot nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta. În

conțelegere cu comitetul parochial a făcut aruncuri pe popor de dijmă din bucate și bani. Poporul a ascultat. S'a cumpărat curte parochială, s'a cumpărat o curte domnescă a unui nemeș Ungur cu edificii vechi ca loc pentru școlă. Au renovat biserică și turnul din fundament, la care s'au lucrat în anul acesta 9 săptămâni. În 6 Iuliu a. e. fiind isprăvit lucrul, s'a redeschis biserică cu ceremonia obicinuită, făcându-se întâiu sântirea apei, cu care s'a stropit biserică împrejur, după aceea au urmat utrenia și s. liturghie cu rugăciunea de mulțumită și sântul Maslu pentru comună, la care ceremonie au participat 6 preoți din apropiere. La finea s' a liturghii parochial local G. Borza prin o cuvântare potrivită, de pe noul amvon au mulțumit poporului pentru jertfele aduse pentru reînnoirea și înfrumșetarea casei lui Dumnezeu, înbărbătând pe poporeni la lucru și la jertfe nouă pentru ridicarea școlii, la care deja a și început pregătirile.

Numitul paroch G. Borza se pōte deci bucura, căci o dorință își vede realizată, re-novarea biserice.

Poporul convins, că preotul lor le vo-esce binele — l'au ascultat fără șovăire, lucrând în armonie alătura cu comitetul parochial, în care se află bărbați harnici, cari încă au dat exemplu bun, provădend biserică cu cele de lipsă.

Așa epitropul Andrei Tărzii a procurat un policandru cu 10 fl., pe care tot dēnsul s'a obligat al provedea cu luminele necesare totdeauna la serviciul dēsec, până va trăi. Cantorul I. Armean a procurat o evanghelie legată elegant și aurită pe sēma biserice. Alți membri au promis a procura mineiele cele nouă. Femeile au contribuit și ele cumpărând două rânduri de vestminte preoțesci, îmbrăcăminte sântului prestol, perdele la ușile altariului și alte odore.

Dupa finea serviciului dēsec s'a dat un prânz comun. Bucate bine pregătite de soțiile membrilor comitetului parochial, ca bune economie, în casa proprietarului Simeon Vecerzan, la care prânz nu au lipsit nici toastele.

Parochul local G. B. a tostat pentru Excelenția Sa Preabunul nostru arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, după care au vorbit preoții participanți pentru parochul local, pentru comitetul parochial ai popor și pentru femeile cele harnice din loc.

A fost frumoasă decurgerea festivității, frumoasă petrecerea la prânzul comun, însă n'a fost binevenită ploia mare, care ne-a petrecut în călătorie către casă, căci Hărtibaciu și văile eșind din alviile lor au inundat de nou tot locul și drumul în toate părțile. Felicităm pe poporul nostru român din comuna Coveș și îi urăm, că sub buna conducere a zelosului lor preot, și tot în aceea și bună înțelegere ca până aci, se și întrunescă încă odată puterile, ca cu ajutorul lui Dumnezeu se și vadă și școlă ridicată, din care se resune un vers chieimătoriu: „Veniți să progresăm“.

Un participant,

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiu“.

Dare de sēmă.

D-na Maria Dan, a colectat din Beclean dela dd.: Hareta Clonța 2 stergare decorative și un ac de aur pentru cravată; Domnica E. Bârsan 1 merindeață; Ana N. Ludu 2 merindețe; Paraschiva A. Tuțurea 2 merindețe; apoi dela dd.: Maria Dan, soție de protopop în Făgăraș 1 spăcel femeesc și 1 ștergar decorativ; Eugenia Recean, preotă, Vajda Rece, 1 plapomă de veră; Elena Hertogea, preotă în Herseni 1 față de masă de lână; Firica Vas, Voila, 1 couvertă de pat; Maria Bărbat, preotă în Șercăița, 1 ștergar și 2 servete; Maria Cocan, preotă în Mândra, 1 față de perină românească; Victoria Aron, preotă în Galați, 1 pistolcă, țesătură de casă și 6 merindețe; Teodosia Ficiu, Viștea sup., 1 merindeță.

Dela d. Elisaveta Opriș, preotă, Șuramare, 1 față de masă, ind. de casă.

Dela d. Maria Ioachim Muntean, preotă, Gurarului, 1 față de masă, ind. de casă.

Dela d. Maria Avram, Ocna-Sibiului, 1 ștergar.

Din Seliște a colectat d-șora Cornelia Stoica, dela dd.: Maria Hăra și Ana Bănciu câte 1 peptar; Lucreția Stoica 1 lambrequin; Ana Borcea 1 ștergar brodat; Maria I. Borgia 1 ștergar țărănesc; Ana D. Comșa 1 merindeță; Maria D. Bloțu, Stana Răuciu, Elisaveta Borgia, câte 1 ștergar țărănesc; Maria Stireciu 1 brâu național; Maria Pavel 2 brâne; Iustina Bănciu 1 tabletă; Ana Hășigan 1 merindeță; Maria Răuciu, Maria Borgia, Maria N. Lupas, Sora Dădărlat câte un săculeț, Paraschiva N. Hertă, Maria N. Vărvorea, material pentru câte 1 săculeț; Maria O. Hășigan 1 față de masă; Cornelia Milea din Tilișea 1 ștergar; Ana Dobrescu, Rodu, 1 față pentru perină de ferăstră.

(Va urma).

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Divorțiul în biserică ortodoxă-răsăritenă și cea rom.-catolică,

de

Dr. Remus Roșca.

(Urmare).

Afecțiunile de simpatie sau antipatie, de invidie etc., se produc din diferite incidente, er' consecuențele lor, în ce privesc mai ales antipatia, sunt adeseori îngrozitoare, precum cu îmbeșugare se ilustrează prin statistica criminală, care arată, cum în mare parte crimele își au de bază ura, invidia și alte dispozițiuni rele sufletesci. Este er' știut, că ura e numai efectul provocat prin alte împrejurări

Vieta conjugală, trebuie să fie cea mai intimă, cea mai sinceră și mai fără rezervă, și aceea, cari combat acest motiv de divorțiu în biserică ortodoxă, l' combat superficial. Ei ar trebui să eschidă mai întâiu posibilitatea de a se provoca acest simțământ de aversiune între oameni, sau se documenteze, că aserțiunea de mai sus, nu este basată pe adevăr psihologic, și atunci sigur nu va mai susține nici biserică ortodoxă acest motiv de divorțiu, care e contrariul dela temelia căsătoriei, adevă dela iubirea reciprocă.

Motivele de divorțiu înșirate până aici, mai mult sau mai puțin toate își au de consecuență și ura, dar cu toate acestea se mai pot ivi și alte împrejurări, cari deși nu sunt taxative înșirate în canoanele bisericesci, se pot subsuma sub numirea acesta colectivă de ură, cualificându-se ca cauze ale efectului pentru aceea chiar să se abuzeze ici-colea de acest motiv de divorțiu, ar fi un lucru foarte greșit, când nu s'ar considera ca motiv de divorțiu, având aci aplicare mai mult principiul juridic: că mai bine să scape dece vinovați, decât să sufere unul nevinovat.

Biserică ortodoxă admite și alte motive de divorțiu: maltratarea neomenosă, osândirea la robie, grubăvia, și altele, dar acestea toate sunt mai mult sau mai puțin în legătură cu cele expuse mai sus, sau cad sub același apretieri, pentru aceea în special nu ne ocupăm cu ele.

În cele expuse până aici s'au apretiat motivele de divorțiu, cari în biserică ortodoxă sunt acceptate pentru desfacerea căsătoriei, motive, cari după cum s'a dovedit, sunt tot așa de grave, ca și adulterul, și fără îndolă se pot pune într-o categorie cu acesta, pentru-că toate ating deapropo esența legăturii conjugale. Toate aceste motive de divorțiu sunt basate sau pe s. scriptură, sau pe învățăturile și canoanele ss. părinți, și pe practica continuă a bisericei, care s'a adevărit deplin corespunderetore pentru necesitățile, ce se ivesc. Acesta se constată și prin împrejurarea, că față de toate celelalte biserici, cari admit desfacerea căsătoriei, biserică ortodoxă e, care merge pe calea de mijloc, pe așa numită: calea de aur.

(Va urma.)

Mătasă foulard dela 60 cr. până la fl. 3.35 de metru — japoneză, chineză etc. în cele mai nouă mostre și colori, precum și mătasă-Henneberg negră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru, lucie, vârgată, moștrată, damast etc. (circa 240 calități diferite, 2000 colori și desănuiri etc.). Mărfurile comandate precum și mostrele le expediează cu întorcerea poștei în casă, franco și scutite de vamă, fabricile de mătăsă din Zürich ale lui G. HENNEBERG. (furnizor de curte c. și r.). Scrisorile adresate în Elveția sunt a se provede cu marcă de 10 cr., cărțile postale cu 5 cr. Comandele scrise în limba română se execută punctual. [46] 6

Nr. 245/887

[120] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci împreună cu cantoratul din mai jos numitele comune, aparținătoare tractului protopresbiteral al Treiscaunelor, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

1. **Chezdi Mărtănuș**, salariu 250 fl., din repartiziă, 50 fl. ajutoriu dela Ven. Consistoriu, 2° lemne de foc, séu 10 fl. în bani, folosirea $\frac{1}{3}$ părți din grădina de lângă biserică în valoare de 10 fl. și cuartir liber în edificiul școlii.

2. **Chichiș**, 300 fl. în bani din repartiziă și cuartir liber; se recere a propune în limba maghiară elevilor, cari nu vorbesc românește.

3. **Dobêrleu**, 254 fl. în bani și naturalii și eventual ajutoriu de 50 fl. dela Ven. Consistoriu, cuartir liber în edificiul școlii.

4. **Heghig**, 250 fl. din fond și repartiziune, 50 fl. ajutoriu dela Ven. Consistoriu și cuartir în edificiul școlii.

5. **Întorsură-Buzău**, comună curat românească, post de al doilea învățătoriu, salariu 300 fl. din repartiziă și relut de cuartir.

6. **Marcoș**, comună curat română, salariu 300 fl. din fond și repartiziă, solvind de către epitropia parochială în patru quartale anticipative, cuincuenalele asigurate, precum și toate diurnele și spesele de călătorie la reuniunile învățătoresci, cuartir liber și lemnele trebuincioase.

7. **Teliu**, cu salariu de 300 fl., cuartir corespunzător în edificiul frumos al școlii.

8. **Vama Buzău**, comună românească, 200 fl. dela popor și 10 fl. ajutoriu dela Ven. Consistoriu, cuartir liber în edificiul școlii și lemnele necesarii pentru încălzit.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brețcu (Bereczkf 9 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Treiscaunelor.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Nr. 231/897

[121] 1—3

CONCURS.

Fiind vacante doue posturi învățătoresci la școala elementară gr.-or. din Sebeșul săsesc, pentru întregirea lor prin această se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu posturile acestea sunt: a) pentru fie-care salariu anual de 400 fl., în care este computat și relutul de cuartir și grădină. Salariul se solvesce în rate lunare anticipative din cassa bisericeii. b) Cuincuenalele legale.

Învățătorul, care va fi capabil a instrua copii în musica vocală, a conduce corul de copii și cel de plugari, va primi pentru acesta o remunerațiune anuală de 100 fl.

Învățătorii, cari vor fi aleși, sunt datori a ține Dumineca și sârbătorea strană în biserică și a cânta cu copii la sf. liturgie. Cunoscătorii de musică vor fi preferați.

Concurenții au a-și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, până la terminul prefapt subsemnatului oficiu protopresb., având totodată, ca înainte de alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă séu sârbătore în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Sebeș, 12 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sergiu Medean,
protopresb.

Nr. 232/897.

[122] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Răhău**, doue posturi, fie-care cu salariu anual de 300 fl., cuartir, grădină și 1 stângin de lemne de foc. Salariul se plătesce regulat din lada bisericeii.

2. **Pianul de jos**, doue posturi fie-care cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină. Salariul se plătesce regulat din lada bisericeii.

3. **Lancrăm**, pentru clasa III-a cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină. Salariul se plătesce regulat din cassa bisericeii.

4. **Răchita**, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

5. **Petrifalău**, cu salar anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. **Berghin**, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină.

Învățătorii, cari vor fi aleși sunt datori a ține Dumineca și sârbătorea strana în biserică și a cânta cu copii la s. liturgie.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare, până la terminul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiteral, având totodată a se prezenta înainte de alegere, în vre-o Duminecă séu sârbătore în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Sebeș 12 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Sergiu Medean,
protopresbiter.

Nr. 296/897

[123] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea unui post de învățător la școala capitală gr.-or. din Seliște, protopopiatul Seliștei, se serie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salarul anual de 300 fl. v. a.
2. Bani de cuartir 50 fl. v. a.
3. Cuincuenal de 50 fl. v. a.

Atât salariul, cât și banii de cuartir se vor solvi din fondul școlii în rate lunare anticipative.

Reflectanții la acest post învățătoresc să-și înainteze cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis

Seliște, 6 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 634/1897

[124] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele de mai jos, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Vurpăr**, cu salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii, lemnele trebuincioase pentru încălzit, și $\frac{1}{4}$ de jugăr eatastr. grădină.

2. **Riu Sadului** 300 fl. salariu, care i-se va solvi în rate lunare anticipative din cassa alodială a comunei Rășinari, cuartir în edificiul școlii, și 5 stingini de lemne din cari se va încălzi și o sală de învățământ.

Petițiunile de concurs instruite în sensul normelor din vigoare se vor așterne la oficiul protopresbiteral al

Sibiului în terminul deschis, având concurenții a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sârbători în biserică spre a-și dovedi dexteritatea în cântări și tipic.

Sibiui, 22 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiului, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 638/1897.

[125] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile din comunele de mai jos, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Cornățel**, cu salariu anual de 300 fl., ce i-se va solvi în rate lunare anticipative, cuartir și lemne de încălzit.

2. **Nucet**, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de încălzit.

3. **Slimnic**, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlii, 2 stingini de lemne pentru încălzit și venitul jumătate din grădina de pomărit.

Petițiunile concursuale instruite în sensul normelor din vigoare să se așternă la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Sibiui, 23 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiului. În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Papin,
protopresb.

[106]

2—3

Publicare de licitațiune.

Edificarea unei biserici nouă în Vințul-inf. (Alvincz), protopresbiteratul Sebeșului, se va da în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuende **Mercuri, în 6/18 August a. c.** la 3 ore d. a. la oficiul parochial din Vințul-inf.

Prețul de strigare conform preliminarului de spese e 3185 fl. 65 cr. Doritorii de a licita vor avea a depune vadiu de 10% din prețul de strigare.

Planul și și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedé la oficiul parochial din Vințul-infer.

Sebeș, 14 Iuliu 1896.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sergiu Medean,
protopresbit.

[104]

3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de preot în a treia parochie de cl. I. din comuna Șiria (Világos) devenită va-

cantă, pe basa ord. ven. cons. diecesan din Arad, de dt. 4/16 Iuniu Nr. 2689 1897 se scrie concurs nou cu termin de alegere pe ziua de 21 Sept. (3 Octomvrie) 1897.

Recurenții sunt invitați a și instrua recurssele lor conform §-ul 15 lit. a) din „Regulamentul pentru parochii” și a le subșterne Prea Onoratului domn Georgiu Popovici, protopresbiter în Șiria (Világos) inclusive până la 19 Sept. (1 Octomvrie) a. c.

Recurenții sunt poftiți a se înfățișa în comuna la sf. bis. într'o di de Duminecă, ori sârbătore, înainte de ziua alegerii cu 8 zile, spre a-și dovedi dexteritatea în cântare, tipic, și oratoria, conform § lui 18 din „Reg. pentru parochii”.

Cel ales e deobligat a predica totdeauna la sf. liturgie când e săptămânariu, mai departe alesul e îndatorat a suplini în serviciile preoțesci pe părintele protopop-paroch, în casurile când acesta e ocupat cu agendele oficiose ca protopresbiter și inspector școlar.

Dat din ședința com. paroch gr.-or. din Șiria dela 15/27 Iuniu 1897

Stefan Antonescu, **Vasilie Popoviciu**,
președ. com. par. paroch, not. com. par.

Văcut:

Georgiu Popovici, m. p.,
protopresbiter.

Publicațiune.

Pentru *liferarea* de:

1. **Pâne de grâu curat**;
2. **Franzele** (jimble) **făcute din făină de grâu curat și lapte**;
3. **Fărină de grâu curat Nr. 2 și 3**;
4. **Carne de vită**;
5. **Carne de vițel**;
6. **Carne de oie**;
7. **Carne de porc** și
8. **Unsore de porc**,

tote de prima calitate, în scopul alimentării alor 160—170 de elevi dela Seminarul teologic-pedagogic gr. ort. rom. „Andreian” din Sibiui, apoi

9. **pentru provederea serviciului de servitori de casă**, în anul școlar 1897/8, cu începere dela 1/13 Septembrie 1897, prin această se scrie *concurs*.

Doritorii de a reflecta la careva din aceste pozițiuni, să-și înainteze ofertele în scris, respective să se insinue la subscrisul **până la 13/25 August 1897**, de unde vor afla și condițiunile speciale pentru încheierea contractelor.

Sibiui, 24 Iuliu (5 August) 1897.

Gavriil Hango,

[126] 1—3 presbiter, econom seminarial.

Țiglele lui Gavriil Ugron.

În fabrica de cărămidă și de țiglă din Odorheul-săcuesc (Székely-udvarhely, bethlenfalvi) a lui Gavriil Ugron se pregătesc doue feluri de țiglă: frământate cu mașina și aruncate.

1. **Șindile franceze de țiglă** (țiglă brăzdată) în măsurile următoare: lățime 21 cm., lungime 40 cm., 15 bucăți acoper 1 m. □, într'un Waggon încap 4300—4500 bucăți. Prețul în Odorheul-săcuesc: 1000 de bucăți în Waggon 24 fl.

Avantagii: Greutatea țiglei necesară spre acoperirea aceluiași teren de coperiș, e mai ușoară cu 30% decât greutatea ori-cărei alte țigle. Făcându-se lățuirea la distanță de 32 cm., se recer lați numai pe jumătate atâtia, câți la altfel de țigle. Coperișul formeză un întreg, sub care nu se scurge nici ploie, nici se suflă zăpadă; având dinlăuntru șese canale de aer, se opune schimbărilor iuți ale căldurei și frigului, erna ține coperișul cald, véra răcoros.

2. **Țigle de rând de coperiș**, frământate cu mașini, din lut de o calitate uniformă, a cărei măsuri sunt următoarele: lungimea 40 cm., lățimea 17.5 cm.; 34 bucăți acoper 1 m. □; lățuirea sub ea se pôte face la distanțe de 18 cm.; într'un Waggon încap 6300—6500 bucăți. Prețul în Waggon la stațiunea dela Odorheul-săcuesc 1000 bucăți 13 fl.

[127] 1—3